

NEW YORK TIMES BESTSELLER

NEIL PATEL · PATRICK VLASKOVITS
JONAS KOFFLER

NICULESCU

arată-le ce poți!

**trăiește momentul,
găsește un scop și
schimbă-ți viața**

Neil Patel
Patrick Vlaskovits
Jonas Koffler

ARATĂ-LE CE POȚI!

*Trăiește momentul, găsește un scop
și schimbă-ți viața*

Traducere: Andreea-Giorgiana Nicolae

NICULESCU

Descrierea CIP este disponibilă
la Biblioteca Națională a României

© 2016 by Neil Patel, Patrick Vlaskovits, and Jonas Koffler
Published by arrangement with Folio Literary Management, LLC and Livia Stoia Literary Agency

Titlu original: *Hustle. The Power to Change Your Life with Money, Meaning, and Momentum*
by Neil Patel, Patrick Vlaskovits, and Jonas Koffler

© Editura NICULESCU, 2019
Bd. Regiei 6D, 060204 – București, România
Telefon: 021 312 97 82; Fax: 021 312 97 83
E-mail: editura@niculescu.ro
Internet: www.niculescu.ro

Comenzi online: www.niculescu.ro
Comenzi e-mail: vanzari@niculescu.ro
Comenzi telefonice: 0724 505 385, 021 312 97 82

Redactor: Carmen-Isabela Vasile
Tehnoredactor: Dragoș Dumitrescu
Coperta: Carmen Lucaci

Tipărit la Monitorul Oficial R.A.

ISBN 978-606-38-0110-5

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU. Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Editura NICULESCU este partener și distribuitor oficial OXFORD UNIVERSITY PRESS în România.
E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.oxford-niculescu.ro

CUPRINS

<i>Prefață</i>	9
<i>Introducere. Avântul nu mai e ce era pe vremea tatălui tău</i>	13
<i>Privire de ansamblu</i>	19

PARTEA ÎNTÂI INIMA

Capitolul 1	
Nu-ți închiria visurile, fi stăpânul lor	25
Capitolul 2	
Scapă de nepăsarea din inimă	38
Capitolul 3	
Găsește esența talentelor tale	46

PARTEA A DOUA MINTEA

Capitolul 4	
Doze mici de durere	65
Capitolul 5	
Fabricarea norocului	72
Capitolul 6	
Cele trei legi nevăzute ale avântului	81

Capitolul 7	
Calea ta indirectă: unică și oblică	96
Capitolul 8	
Alege-ți propria aventură	105

PARTEA A TREIA
OBICEIURILE

Capitolul 9	
Creează-ți viitorul POP	123
Capitolul 10	
Potențialul te face puternic	137
Capitolul 11	
Oamenii îți completează avântul	150
Capitolul 12	
Proiectele te fac mai puternic	162
Capitolul 13	
Dovezile te fac invincibil	175
Capitolul 14	
Banii: calea elanului	187
Capitolul 15	
Definirea sensului	194
<i>Concluzii. Avântul infinit</i>	201
<i>Mulțumiri</i>	211
<i>Resurse</i>	213
<i>Note finale</i>	219
<i>Glosar</i>	221

PREFAȚĂ

— Să fiu sinceră, nu te cred...

Era toamna anului 2012, iar Neil tocmai coborâse de pe scenă într-un roi de aplauze în urma unei conferințe în care abordase ultimele trenduri în materie de marketing digital, în fața a 2 500 de vânzători entuziasmați. Își încheiase discursul încurajând audiența să-și „ia un avânt” antreprenorial, esențial pentru reușită și se simțea mulțumit de prestația lui.

Se întoarse surprins pentru a o înfrunța pe femeia brunetă, mică de înălțime, și rosti:

— Ce vrei să spui?

— Fii serios, Neil, a răspuns ea. Știi bine că modul cel mai bun de a reuși este să ai părinți bogați. Uită-te în jurul tău, toți câștigătorii vin din medii privilegiate.

Clătinând din cap, Neil îi răspunse:

— Ei bine, la prima mea slujbă am avut *privilegiul* de a spăla băile din parcul de distracții aflat nu departe de casa mea. Sunt dovada vie a faptului că a-ți lua avânt funcționează.

Vocea i se stinse văzând că răspunsul său s-a lovit de neîncrederea teribilă a femeii. Aceasta s-a holbat la el și a gesticulat folosind stiloul cu care luase notițe.

— Totul e aranjat. Uită-te la Bill Gates. Mark Zuckerberg. Chelsea Clinton. Dacă nu ai mers la Harvard sau Stanford, nu faci parte din club. Fără club, nu ai relații. Fără relații, nu ai oportunități. Fără oportunități, nu ai șanse de succes real.

Nemaivoidind să aștepte alte explicații de la fondatorul devenit emblema marketingului pe Internet și care odinioară spăla băile din parcul de distracții, bruneta trecu cu viteza luminii pe lângă Neil, pe culoarul lung al centrului de conferințe.

Neil fu iritat toată seara, în timpul petrecerii de după conferință, pentru că nu fusese capabil să o convingă pe femeia care-l acuza, și simțea că frustrarea încerca

să se agațe de el precum un border collie prea zelos, printre colegii veseli cu berea în mână, muzica dată la maxim și cocktailurile la discreție.

Oricât ar fi încercat să se debaraseze de amintirea discuției, își dădea seama că trebuie să dovedească faptul că bruneta se înșelase.

Asemenea ei sunt milioane de oameni frustrați printre noi: specialiști și studenți, artiști și antreprenori, mame și tați, ca să dau câteva exemple. Îi cunoaștem bine pe acești oameni. Sunt prietenii, colegii de muncă și familia.

În fiecare duminică seara, aceia dintre noi care sunt atașați de regulile normale la locul de muncă și de convențiile sociale devin ușor deprimați odată ce se instalează tristețea zilei de luni. Copiii, partenerii, hobby-urile – micile cadouri ale vieții – trec pe planul doi, în timp ce suntem copleșiți de corvoada reală care ne așteaptă a doua zi la ora 8.

Aproximativ 90% dintre colegii noștri de muncă se simt deconectați emoțional de slujbele lor, iar visurile lor rămân departe sau doar amintiri trecătoare. Dacă am fi stăpânii privilegiați ai Universului, am putea foarte ușor să evităm truda care ne asigură pâinea cea de toate zilele.

Dar haide să fim serioși: cei mai mulți dintre noi nu suntem chiar „speciali”.

Nu ne lăudăm cu o educație de Ivy League precum Sheryl Sandberg, cu o carieră politică precum cea a familiei Kennedy sau cu un tată bogat precum Donald Trump. Suntem blocați în spatele volanului în fiecare dimineață, legați de navetă, incapabili să o luăm pe scurtătură precum cei câțiva privilegiați. Cel mai bun lucru la care putem spera este să folosim mașina la comun cu alții pe banda de viteză superioară.

În realitate, suntem mai degrabă ca Rocky Balboa decât ca Luke Skywalker. Forța nu e puternică în noi. Nu avem avantaje speciale. De fapt, avem de a face cu o lume a dezavantajelor – în cel mai bun caz, suntem niște oprimați care se luptă cu un sistem care are toate șansele de partea lui și care stoarce viața din noi.

În ziua de azi, noi trei – Neil, Patrick și Jonas – vedem în jurul nostru doar un grup mic de oameni cărora le merge bine, iar asta e neliniștitor. Cătorva le merge excepțional de bine – câțiva dintre ei sunt chiar prietenii noștri apropiați și clienții noștri, oameni pe care îi respectăm. Iar în rest, o mulțime imensă de oameni, câțiva dintre ei cu adevărat talentați, care se luptă să supraviețuiască de la un salariu la altul și să-și țină promisiunile făcute lor înșiși sau familiei. Vedem prea mulți oameni puși la pământ de temeri iraționale și continue, copleșiți de refuzul de a-și asuma mai multe riscuri, prinși în capcană de alegeri dificile în ceea ce privește viitorul lor.

Ce s-a întâmplat cu visurile *lor*? De ce atâția oameni buni, muncitori, nu ajung nicăieri în timp ce doar puțini prosperă? Care este diferența dintre omul de succes și cel neîmplinit? E ceva în neregulă aici. Vrem să clarificăm acest lucru și să ajutăm mii de oameni din toată lumea să viseze mai mult și să acționeze cu mai multă încredere.

Cum putem, deci, să găsim un mod de a ne elibera și de a atinge succesul traianic și împlinirea, indiferent ce anume înseamnă asta pentru fiecare dintre noi?

Avem la dispoziție o singură soluție: să ne luăm avânt!

Într-o lume a abundenței infinite, singurul lucru care se pune între noi și îndeplinirea visurilor noastre este rezistența pe care ne-o impunem, o otravă care ne slăbește voința și ne împiedică să ieșim din zona de confort.

Această carte este antidotul.

INTRODUCERE

AVÂNTUL NU MAI E CE ERA PE VREMEA TATĂLUI TĂU

Lucrurile bune se întâmplă celor care își iau avânt.

ANAÏS NIN

Cu câteva luni în urmă, când Patrick i-a spus tatălui său că el și coautorii săi scriau cartea pe care o citești chiar acum, acesta l-a întrebat cu toată seriozitatea: „De ce să scrii o carte despre furat?” Răspunsul lui Patrick a fost: „Pentru că furăm înapoi *avântul*.” De la apariția sa în limbajul uman, *hustle*¹ a fost un termen încărcat de o energie diferită. A însemnat lucruri diferite pentru oameni diferiți. La sfârșitul anilor 1600, termenul a fost preluat din neerlandeza mijlocie, de la *hutselen*, un verb care însemna „a zgudui”. În ultimii ani, cuvântul *hustle* a evoluat de la un cuvânt murdar însemnând „a fura” sau „a prosti” la un verb inspirațional care implică mai multe sensuri, printre care „a determina apariția unui lucru” sau „a avansa în ciuda șanselor sau obstacolelor din cale”.

Cea mai recentă tendință în interpretarea semnificației verbului nu este una întâmplătoare, și nici banală. Această schimbare prevestește mișcări majore în societatea noastră, de la modul în care ne educăm copiii la felul în care interacționăm cu instituțiile tradiționale socioeconomice ale lumii – și, prin extensie, de la corporațiile care ne angajează la forțele antreprenoriale care ne constrâng să creăm noi companii și de la guvernele care ne controlează la sistemul educațional care ne învață.

Ritmul actual de schimbare economică și culturală pe care îl trăim este fără precedent, iar *hustle* cere o nouă definiție.

Așadar, îl vom defini astfel:

O mișcare decisivă spre un țel, directă sau indirectă, prin care mișcarea însăși, dă la iveală oportunitățile ascunse, și ne încarcă viața cu mai mulți bani, mai mult sens și mai mult elan.

¹ Titlul original al cărții. (*n.red.*)

Sensul noii definiții surprinde esența într-un mod util și nu numai; este în același timp o expresie fără echivoc a *Zeitgeist*-ului, o strategie pentru a profita într-o lume nesigură și plină de schimbări, una în care globalizarea și perspectiva unui software vorace care devorează lumea (și slujbele noastre) au în prezent un impact asupra vieții de familie și a carierei.

În fața unei astfel de volatilități, căutăm să avem influență, un mod de a ne exercita puterea și de a ne găsi un loc stabil; căutăm un mod de a obține mai multă autonomie, încredere și oportunități pentru a ne susține.

Avântul este modul în care ne folosim de particularitățile noastre pentru a ne găsi manierele proprii de a funcționa și succesul personal. A ne descoperi *propria cale* și a nu imita orbește succesul celorlalți este singurul drum autentic înainte.

Avântul este instrumentul *cel* mai important al Noului Vis American, în care ne reafirmăm puterea și controlul asupra sistemului *fiind stăpânii propriilor visuri*.

Pentru a fi, pe deplin, stăpânul visurilor tale, vei avea nevoie de trei forțe fundamentale: bani, sens și elan. Avântul tău implică, așadar, cultivarea și amplificarea acestor trei forțe de-a lungul vieții, în tot ceea ce faci și tot ceea ce vei deveni ca persoană. Dacă e realizat corect, avântul este darul proverbial care aduce cu sine înzecit.

Nevoia de bani este, pentru cei mai mulți dintre noi, evidentă – banii ne dau încredere, ne satisfac nevoile materiale și ne permit să ținem pasul. Însă banii fără un sens creează un vid înăuntru care nu poate fi umplut, indiferent de cât de mulți bani facem. Sensul, „de ce”-ul trudei noastre – motivul pentru care ne trezim dimineața și facem față zilei – are nevoie de bani în măsura în care banii au nevoie de sens. Împreună, în proporțiile corecte, cele două dau naștere elanului. Și, când ai elan, ești de neoprit. Este pasul acela ușor, încrederea aceea de a nu cere permisiunea, ci de a face lucrurile pur și simplu așa cum vrei tu.

Dacă simți intens Forțele avântului în tine, așa cum le simte cavalerul Jedi, dacă ești mai special decât majoritatea, dacă poți muta un vehicul spațial doar cu un gest din mână, dacă ai mult prea ușor succes și dacă lumea își părăsește calea și țelurile pentru a-ți îndeplini dorințele, atunci e puțin probabil că vei avea nevoie de această carte în alt scop decât o lectură în timpul liber sau o formă de destindere.

Dar, dacă ești ca majoritatea oamenilor, ca femeia pe care a întâlnit-o Neil și dacă te simți blocat sau copleșit, dacă nu ți s-a strâns mâna cum trebuie, dacă nu ai pauzele pe care le meriți și ești gata să-ți iei tu pauză, dacă ești un „om care visează”, gata să devină un „om care acționează”, dacă te simți ca un *outsider* sau poate că te-ai rătăcit ori ai uitat că mai există și un alt drum, continuă să citești,

prietene. Pentru că atunci când alegi să fii stăpânul visurilor tale, te alături unui grup de oprimați, inovatori și persoane care-și asumă riscuri zilnic, care înclină balanța puterii și care redesenează în mod voit viitorul plin de succes, așa cum vor ei.

Acești oameni sunt Generația Avântului. Bine ai venit în clubul nostru!

De ce noi?

Cu mulți ani înainte să devină un antreprenor de succes și o emblemă a Internetului, Neil Patel a traversat oceanul, plecând din Londra și ajungând în sudul Californiei. Fiind prima generație de imigranți, familia sa s-a stabilit pe Coasta de Vest pentru a-și realiza visul unei libertăți mai mari și a mobilității economice. Părinții lui Neil și-au croit încet drumul spre clasa de mijloc, făcând orice era necesar pentru a avansa. Mama sa a predat gratuit la școală până când și-a găsit o slujbă cu normă întregă; tatăl său a lucrat în diverse domenii. Fidelității imigranților de a produce mult, Neil a învățat să prospere muncind din greu, asumându-și riscuri și fiind deschis la oportunitățile care îl puteau recompensa generos.

Viața nu a fost lipsită de provocări. O vreme, Neil a fost responsabil de toaletele din parcul de distracții Knott's Berry Farm, iar această slujbă l-a învățat să fie modest, responsabil și să aprecieze odorizantele. Mai târziu, s-a ocupat de vânzări de aspiratoare la domiciliu, încercând să-i convingă pe clienții pe care îi asalta să dea 1 600 de dolari pe un aspirator futurist. În cele din urmă, nereușind să vândă nici măcar unul, și-a descoperit talentul pentru marketing-ul online și și-a lansat propria afacere de consultanță. La vârsta de 21 de ani, *Wall Street Journal* îl numise unul dintre oamenii cei mai influenți de pe Internet, iar veniturile sale se ridicau la zeci de mii de dolari pe lună.

Iar apoi, visul său s-a prăbușit. S-a trezit cu o datorie de un milion de dolari din cauza unor eforturi pentru lansare care s-au îndreptat într-o direcție greșită. Plătise doi oameni pentru a conduce compania – le cumpăraseră chiar și o casă – iar aceștia au fugit cu investiția lui. Îngrozitor? Da. Dar aici a intervenit Neil care și-a luat avânt cu adevărat. În mai puțin de un an, achitase datoria de un milion de dolari, mai ales prin serviciile sale de consultanță din domeniul expertizei de marketing, prin discursuri și prin vânzarea, fără teamă, a unor noi acorduri. A ajutat zeci de companii din Fortune 500¹ să-și mărească traficul online și profiturile. Și

¹ Clasament al celor mai mari companii publice după cifra de afaceri. (*n. red.*)

a devenit, incontestabil, un mare om de afaceri, fiind vânzătorul online numărul 1 în lume.

În prezent, Neil îi învață pe alții despre marketing-ul pe Internet la Quicksprout.com, pe blogul său de vârf, care oferă sfaturi înțelepte legate de antreprenoriat milioanele de cititori în fiecare an.

La fel ca Neil, Patrick Vlaskovits cunoaște mentalitatea și obstacolele cu care te confrunți atunci când provii dintr-o familie de imigranți. Urmărindu-și Visul American, părinții lui Patrick s-au mutat din Europa în Silicon Valley în nordul Californiei, un loc extrem de competitiv, când acesta avea 6 ani. Engleza stricată, sacul ciudat cu mâncare și hainele demodate au fost la ordinea zilei în copilăria sa. Patrick vorbea doar germana și maghiara până când a învățat engleza în clasa întâi.

Cu ochii săi albaștri și părul lui blond, ar fi semănat poate cu vecinii săi, însă Patrick nu fusese crescut ca un californian obișnuit. Viața lui de acasă era ca la regiment, definită de austeritate, lipsuri și de divorțul dureros al părinților.

Pentru a scăpa din acea realitate, Patrick și-a creat un loc de joacă în minte. Citea neîncetat, iar în clasa a treia, profesorul său a făcut remarcă: „Mi-aș dori să nu mai citească în timpul orei și să mă asculte pe mine în schimb.” De asemenea, a dezvoltat un sentiment de iubire pentru cunoaștere și aventură, sentiment care l-a însoțit toată viața. Patrick și-a luat angajamentul să aibă un vis diferit de cel al părinților săi – și chiar asta a și făcut.

Patrick, pe care părinții și profesorii îl credeau sortit eșecului, este autorul unui bestseller al ziarului *New York Times*, fondatorul multor companii și creatorul unui business de consultanță pentru antreprenorii inovativi și companiile din Fortune 500 din întreaga lume.

Jonas Koffler a fost crescut de părinți originali – nomazi profesioniști cu o pasiune pentru idei și un dispreț față de autoritate; cu alte cuvinte, academicieni evrei. Și, deși nu era el însuși imigrant, s-a simțit ca fiind unul în timp ce a locuit în mai mult de douăsprezece state americane și mai multe țări, dezvoltând o reziliență mai mare cu fiecare nouă mutare, învățând multe lucruri despre oameni, locuri și despre puterea de a lucra în mod independent pentru a-ți rezolva problemele. Adolescent, și-a găsit un loc stabil și plin de iubire alături de mătușa sa franțuzoaică, excentrică activistă pentru drepturile omului și unchiul său, pictor, sindicalist și antrenorul său de wrestling. Ei au devenit protectorii săi, înțelepții tribului care l-au învățat arta de a trăi și de a-și lua avânt mai mult decât oricine altcineva.

În timp ce lucra la înființarea unei companii pe când avea vreo douăzeci și ceva de ani, Jonas a suferit un atac cerebral grav în urma căruia a orbit temporar și nu a mai putut comunica. Și-a pierdut accesul la memorie și la anumite deprinderi motorii și a fost diagnosticat greșit cu scleroză multiplă. A depășit aceste obstacole majore și și-a recâștigat sănătatea prin yoga și meditație. Cu timpul, a învățat să lase deoparte frica, să pună sub semnul întrebării realitatea și să-și clădească o viață în jurul căutării stimulante care i-a permis să-și dezvolte talentele. A lansat o firmă de consultanță în mass-media și a obținut rezultatele la care visase dintotdeauna.

Neil, Patrick și Jonas au ajuns cu toții la un nivel de influență, respect, încredere și siguranță care le-a oferit oportunitatea de a cloci afaceri de milioane de dolari pe spatele unui șervețel; libertatea de a călători și a lucra oriunde; abilitatea de a sta de vorbă prietenește cu oameni deosebiți, bogați și faimoși; puterea de a transforma lumea într-un loc mai bun. Acestea sunt privilegiile de care nu s-ar fi bucurat dacă ar fi continuat să-și închirieze visurile.

Și tu te poți bucura de aceste privilegii. Dacă am aflat ceva, e că nu ai nevoie să fii un privilegiat pentru a-ți lua avânt. Trebuie doar să-ți acorzi permisiunea. Iar restul, de exemplu, banii, sensul și elanul, se vor ocupa de toate.

Accesează ***hustlegeneration.com*** pentru instrumente gratuite, bibliografie și multe altele.

PRIVIRE DE ANSAMBLU

În linii mari

Când vei termina de citit *Arată-le ce poți!*, vei fi pregătit pentru a obține „mai mult” – pentru că meriți – pentru a-ți transforma viața și a deveni stăpânul visurilor și destinului tău. Pentru a te ajuta în acest sens, *Arată-le ce poți!* cuprinde trei părți: Inima, Minte și Obiceiurile.

Prima parte, **INIMA**, începe printr-o analiză serioasă a sistemului trucat în care mulți dintre noi funcționează. Oriunde ne-am arunca privirea, patronii societății ne împiedică să facem ce vrem și ne servesc un meniu de opțiuni, care, după cum spun ei, sunt limitate, pentru modul în care trăim, muncim și ne jucăm. Pe scurt, ne oferă cu chirie visurile noastre. Când suntem definiți prin termenii și limitele altora, suntem prinși într-o structură de excludere și de întârziere, lăsând pe mai târziu împlinirea noastră economică și emoțională.

În această secțiune, ne uităm și la modul în care forțele economice și sociale, cum ar fi datoriile, pot exacerba efectele limitării noastre. Ne dă totuși curaj faptul că ne putem schimba traiectoria vieții. Acest proces presupune doar câteva ajustări subtile ale modului de viață, în niciun caz schimbări colosale.

În continuare, vom examina un fenomen îngrijorător care ți-e, poate, familiar: există un „mai mult”, intangibil și săcâitor pe care îl căutăm în viață, dar care ne scapă, din păcate, printre degete. Am numit acest lucru Mediocritatea Nepăsătorului. Vom analiza cauzele acestei „nepăsări” și modul în care am ajuns într-o stare de neajutorare învățată. Când preferăm să evităm eșecul în loc să căutăm succesul, dezvoltăm o înclinație nefastă: aversiunea față de riscuri. Ne sabotăm pe noi înșine fără să știm cu adevărat, asumându-ne riscuri ascunse. Lucrurile nu trebuie să stea însă așa: îți vom arăta cum să-ți asumi în mod corect riscuri în viață.

Gândește-te la viața ta și pune-ți întrebarea: „Sunt în mișcare – uneori chiar într-un ritm frenetic – dar nu ajung nicăieri?” Dacă e așa, atunci ești probabil prins într-un Cerc al Neajutorării, unul frecvent întâlnit, dar periculos. Nu ești în depresie, dar nu ești nici fericit. Nu ești singurul însă! Mulți dintre noi simțim la fel și nu reușim să scăpăm de această situație. Știm că putem mai mult, dar ridicăm pur și simplu din umeri și ne resemnăm. Din fericire, poți ieși din Cercul Neajutorării, iar cartea de față îți va arăta cum.

Primul pas este să ajungi la esența adevăratelor tale talente, dându-ți timp și făcând eforturi pentru ca acestea să iasă la suprafață. Deși avem cele mai bune intenții, talentele noastre rămân adesea îngropate, ascunse dincolo de obligațiile, probabilitățile și năzuințele visurilor noastre luate cu chirie. Cel mai bun lucru de făcut pentru a remedia această pierdere tragică a potențialului este să ne expunem și să preluăm proiecte noi la locul de muncă și în viața de zi cu zi și, de asemenea, să ne concentrăm asupra puterilor neașteptate care vor ieși la suprafață în timp ce facem acest lucru.

Ni s-a spus că 10 000 de ore consacrate în întregime unei aptitudini este singurul și cel mai bun mod de a avea o cunoaștere desăvârșită a acesteia. Dar cei care își iau avânt cu succes știu că există o alternativă mai bună la efortul în scopul fals al cunoașterii desăvârșite. În loc să ne îngropăm talentele netestate conformându-ne la planurile celorlalți, aflăm că noi înșine trebuie să ne dăm seama care sunt talentele și abilitățile noastre veritabile. Putem face aceasta prin scurtcircuitarea efectului Lake Wobegon¹ – forțând talentele să iasă la suprafață.

Încheiem Partea Întâi amintind cititorului că nu e o insectă specializată într-o singură direcție pentru tot restul vieții. El ar trebui în schimb să se forțeze să devină un generalist flexibil care evită în mod inteligent Pericolele Perfecțiunii și se eliberează, avansând de la ceea ce este la ceea ce ar putea fi.

În Partea a Doua, **MINTEA**, analizăm strategiile care ne pot scoate din Cercul Neajutorării și care ne pot ajuta să ne iluminăm drumul către stăpânirea visurilor noastre. Introducem conceptul de „imunizare”, care ne explică că o expunere repetată la doze mici de factori de stres ne face mai *puternici*. Avem nevoie de mici doze de durere pentru a ne pune în mișcare și a împiedica atrofierea aptitudinilor existente. În doze mici, stresul ne ajută să ne dezvoltăm aptitudinile viitoare și cunoștințele și, de asemenea, ne ajută să anticipăm și să rezolvăm probleme complexe.

De îndată ce ai acceptat că dozele mici de durere sunt cei mai buni agenți pentru dezvoltare, poți începe să te gândești la viitorul tău cu mai multă

¹ Tendință naturală umană de supraestimare a propriilor calități. (*n. red.*)

îndrăzneală. Ai o idee grozavă, dar cumva riscantă, cu un potențial enorm, dar care nu e sigură 100%? Se pare că nu contează numărul de lovituri sau de reușite pe care le avem; ne putem manifesta succesul asumându-ne pur și simplu responsabilități mai des. Făcând asta, putem fabrica patru tipuri diferite de noroc: norocul întâmplării, norocul avântului, norocul ascuns și norocul ciudat. La intersectarea avântului cu norocul, vom observa un adevăr universal: a alege să fim stăpânii propriilor vise nu înseamnă să fim norocoși, ci mai degrabă să scăpăm de „ghinion”.

Înaintând în călătoria noastră, vom pași din când în când pe un teren accidentat. Uneori, vom eșua și vom avea nevoie să ne mobilizăm din nou. Alteori, un plan va conduce la rezultate neașteptate și va fi nevoie să facem un pas înapoi pentru a înțelege ce s-a întâmplat. Se întâmplă rar în viață să călătorim de la punctul A direct în punctul B. Găsim, în schimb, drumuri care se opresc și care se deschid, au serpentine sau urcă brusc, pe când încercăm să înaintăm. Așadar, de ce să pretindem că cel mai bun drum spre succes este în linie dreaptă? Aici intervine conceptul de „oblicitate”: natura indirectă a avântului care face din fiecare călătorie spre bani, sens și elan una semnificativă și unică.

Motivul pentru care avântul și oblicitatea se potrivesc atât de bine este acela că, în timp ce avântul te face să-ți găsești propriile talente, oblicitatea te face să le folosești în moduri unice.

În timp ce avansezi în călătoria ta, vei descoperi cele trei legi nescrise ale avântului: (1) Fă ceva care te pune în mișcare; (2) Ține capul sus și ochii deschiși; și (3) Bate palma și transformă-ți visul în realitate.

În cele din urmă, îți vom arăta că un lucru greșit (să te îndrăgostești de persoana nepotrivită, să accepți o slujbă din motive greșite, să încerci să devii ceea ce nu ești) constituie adesea un pas necesar spre găsirea lucrului bun.

În Partea a Treia, **OBICEIURILE**, îți vom revela potențialul interesant de creștere pe care cei care își iau avânt în mod inteligent îl au în comun cu acele companii dinamice care sunt făcute să se bucure de o creștere explozivă prin oferte publice inițiale de succes.

Vedem că oamenii, precum companiile, pot avansa rapid – punându-se în mișcare și mărindu-și rapid valoarea pe piață – și că indivizii, fie ei manageri, antreprenori sau artiști, ar trebui să dezvolte un Portofoliu de Oportunități Personale (POP). Un POP este un ghid pentru organizarea și înțelegerea tuturor eforturilor noastre pentru a ne lua avânt, și ți-am pus la dispoziție instrumentele de care ai nevoie pentru a construi un POP care te va ajuta să navighezi în propriul tău drum către

succes. Îți vom dezvălui, de asemenea, puterea Regulii de 10 Minute, care ți-ar putea schimba pur și simplu în întregime modul de abordare a muncii și a vieții.

Deși poate că nu știi, ai adunat elemente pentru POP-ul tău de-a lungul vieții. Acum, cu ajutorul nostru, e momentul să determini în ce măsură acele părți se potrivesc în cele patru categorii-cheie: Potențialul (cum ne dezvoltăm abilitățile), Oamenii (ce facem pentru comunitate), Proiectele (cum ne exprimăm creativitatea) și Dovezile (cum devenim credibili).

Nu contează dacă tocmai ai intrat în câmpul muncii, dacă te îndrepti spre o nouă carieră, pui bazele unei noi companii, vinzi opera de artă pe care ai creat-o sau dezvolți o întreprindere mai mare și mai stabilă, jocul POP-ului este fluid. Oricine îl poate juca în orice moment din viață sau la muncă – așa că oriunde te-ai afla, drumul înainte este crearea POP-ului tău.

Există mai multe abordări ale avansării la muncă sau în carieră, și toate acestea vor fi sporite de îndată ce vei învăța să-ți iei avânt. Îți vom arăta și un set specific de mișcări previzibile, pe care îl numim Calea Împătrită. De la Avântul exterior/interior (cu piciorul în prag), Avântul interior/ascendent (promovare pe care ar trebui să o alegi pentru a urca în ierarhia corporației), Avântul interior/exterior (mutare de la o organizație la alta sau alegerea antreprenoriatului), la Avântul exterior/ascendent (modelul de creștere antreprenorială exploziv sau de durată), vei putea alege aventura care ți se potrivește cel mai bine.

Scopul nostru în scrierea acestei cărți a fost să-ți arătăm cum amestecul potrivit de elan și bani ne poate conduce către sens. Cele trei se aliniază organic și se combină pentru a ne îmbogăți viața în timp ce găsim energia pentru a ne lua avânt la infinit.

Dacă ai ajuns până aici, ești gata să-ți asumi responsabilitatea. Începe jocul...

Nu sunt ceea ce mi s-a întâmplat, sunt ceea ce am decis să devin.

CARL GUSTAV JUNG

NU-ȚI ÎNCHIRIA VISURILE, FII STĂPÂNUL LOR

E o doctrină simplă. În afară de iubire, lucrul cel mai sfânt pe care îl poate oferi o persoană este munca ei. Iar, într-un fel sau altul, tindem să uităm acest lucru, de-a lungul timpului. Munca este un lucru foarte prețios pe care îl deții. Și, de fiecare dată când îmbini munca și dragostea, ele fuzionează.

JAMES CARVILLE ÎN *THE WAR ROOM*

Munca nu este doar un mijloc pentru a-ți atinge obiectivul

Munca pe care alegem să o facem ne reflectă personalitatea. Nu e merită să fie un efort banal sau o pură întâmplare. Însă nu putem ignora faptul că cei mai mulți dintre noi ne petrecem cei mai frumoși ani muncind enorm și neobținând mare lucru în schimb.

În timpul zilei, suntem prinși în monotonia muncii și a serviciului nostru care nu ne împlinesc și care vor dispărea poate mâine, iar seara suntem sub presiunea crescândă a cardurilor de credit și a rambursării împrumuturilor pentru studii. Ne pierdem ani din viață alergând pe o nemiloasă roată de hamster, dirijată de reguli arbitrare și temeri iraționale. Ne lăsăm libertatea în mâinile unui sistem antic de la 9 la 5, controlat de alții. Totuși, vedem și oameni care își iau destinul în propriile mâini, sunt stăpânii propriilor vise, își adună bogățiile – și, într-un anume fel, schimbă lumea într-una mai bună. Ei și-au dat seama de ceva ce mulți dintre noi nu am observat.

În secolul XX, aveam cu toții încredere într-un sistem de recompense care părea să funcționeze. Pe când ne urmam visul clasei de mijloc, acela al mobilității, ne-am pus osul la treabă. Acceptam regulile și ne bucuram în schimb de un salariu corect, de siguranța slujbei, de o chirie pe care ne-o permiteam și de o viață

mai bună decât cea a părinților noștri. În ziua de azi, loialitatea nu se mai traduce în succes, iar „căutarea provocărilor” nu mai duce la împlinire. Ni se cere să îndeplinim sarcini din ce în ce mai complicate, dar pentru recompense mici și nu ni se mai oferă siguranța, protecția sau consecvența care obișnuiau să fie compromisiul acceptării planului celorlalți. Între timp, deși ni se refuză căutarea libertății autentice, unii oameni sesizează o ocazie pentru a se exprima în mod creativ și descoperă *o activitate care le face plăcere* în medii în care li se susțin talentele și, astfel, ajung la viața pe care și-o doresc. Obiectivele și visele lor justifică mijloacele. Asta se poate întâmpla și în cazul tău.

Ce s-a întâmplat cu visurile noastre?

ACHTUNG BABY¹: Următoarele pagini te-ar putea afecta, iar acest lucru este intenționat. Continuă să citești ca un adevărat adult și vei descoperi cum ai ajuns aici.

A fost odată ca niciodată o societate asemănătoare celei actuale, în care aproape fiecare persoană cu o etică profesională rezonabilă și dorința de a se dezvolta putea să-și construiască o carieră solidă, caracterizată de stabilitate și mobilitate ascendentă. Era vremea în care acea căsuță cu gărduleț alb era la îndemâna tuturor. Însă în economia noastră, una a șomajului, suntem împinși de forțele globalizării, iar inflația care, după cum spun politicienii, „nu există”, diminuează salariile, cei mai mulți dintre noi devenind niște sclavi remunerați care trăim de la un salariu la altul, de la o lună la alta și unde puțini dintre noi au pus deoparte pentru vremurile negre care vor sosi.

În ziua de azi, în Statele Unite, 40 de milioane de oameni au de rambursat împrumuturi mari pentru studii care le taie aripile, și peste 20 de milioane trăiesc alături de părinți. Ne punem întrebarea: ce s-a întâmplat cu educația care costa mai puțin decât o casă? Știe cineva?

Că tot vorbim despre case, cum ar fi să ai o casă pe care să o poți păstra? Of, ce ironie e cumpărarea unei case în ziua de azi! În drumul nostru către azilul pentru săraci, mulți dintre noi rămânem doar cu „bani investiți în casă”. Milioane de oameni din întreaga lume trăiesc aceeași experiență, muncind din greu, dar simțindu-se sufocați de incertitudine, devenind mai nesiguri în ceea ce privește viitorul.

¹ Titlul unui album al formației rock U2. (n. red.)

*Dragi Milenari¹ și reprezentanți ai Generației X²,
Nu a fost mereu așa.
Ne pare sincer rău.
Semnează:*

GENERAȚIA BABY BOOMERS³ ȘI CEA MAI GRANDIOASĂ DINTRE GENERAȚII

E o situație îngrijorătoare. De îndată ce reușim să facem mai mulți bani și simțim că în sfârșit avem succes, sistemul fiscal ne trezește la realitate. Ce s-a întâmplat cu propriul nostru vis și cu libertatea de a ne trăi viața respectând reguli care au sens?

Oare Visul American mai trăiește sau a murit? Depinde pe cine întrebi. Într-un sondaj din 2015 al Institutului de Politică de la Harvard s-a pus aceeași întrebare unor tineri între 18 și 29 de ani. Respondenții s-au împărțit aproape uniform: 48% au răspuns „Mort” și 49% afirmativ, „Viu”. E interesant de văzut că aproape 58% din absolvenții la facultate au spus că pentru ei, visul trăia, în timp ce doar 42% din cei care nu au urmat o facultate au simțit la fel.

Printre persoanele în vârstă de 30 și 40 și ceva de ani pe care le-am întrebat neoficial, rezultatele au fost cam aceleași, adică aproape jumătate erau de părere că Visul American fie era mort, fie se afla în purgatoriu. Iar asta ne-a făcut să ne gândim că poate o parte din discursul politic recent este adevărată. Sau poate că jocul care se desfășoară e mai complex de atât? Un joc de care suntem conștienți, dar pe care nu-l putem distinge.

Da, Virginia, jocul e aranjat

Dacă te-ai simțit vreodată ca un pion în jocul de șah al altcuiva, ai găsit compania potrivită. Legendarul comedian George Carlin a surprins acest lucru în mod ironic când a spus: „E un club mare, dar tu nu faci parte din el... Îți spun ce să crezi, ce să gândești, ce să cumperi. Masa de joc e înclinată, prieteni, jocul e aranjat și nimeni nu pare să înțeleagă, nimănui nu pare să-i pese.”

Fie că alegi sau nu să accepți viziunea descurajatoare a lui Carlin, realitatea reflectă faptul că noi toți jucăm același joc al succesului printre pânze de păienjeni invizibile. Iar jocul succesului este unul al complezenței și al conformismului.

¹ Copii născuți între 1980-2000. (*n. red.*)

² Copii născuți între 1960-1980. (*n. red.*)

³ Copii născuți după al Doilea Război Mondial. (*n. red.*)

Să-ți spunem un mic secret: noi nu jucăm acel joc. Și nici tu nu ar trebui să-l joci.

Ideile învechite despre cum să trăiești sunt doar modele pentru complezență și conformism: stai în banca ta, fă-ți treaba, ia note bune, ia-ți o mașină, căsătorește-te, caută niște slujbe convenabile, cumpără-ți o casă, fă 2 copii și peste 40 de ani te poți pensiona, retrage și muri. Te-am prins!

Să avem încredere în sistemul din ziua de azi? Fii serios. E un joc aranjat, merit să ne prindă în capcană de la începutul vieții noastre de adulți, cu împrumuturi pentru studii, carduri de credit, ipoteci prea mari, muncă nesatisfăcătoare care este rapid externalizată la cei mai de jos ofertanți, servicii de sănătate mult prea scumpe, și McJob-uri¹ ușor accesibile. Iar majoritatea celor care urmează turma își detestă slujbele. Nu este o exagerare. Conform cercetărilor organizației Gallup, la care a lucrat cândva Jonas – și a detestat acea slujbă – aproape 90% din muncitorii din toată lumea se simt deconectați emoțional de ceea ce fac în viața profesională. Slujbele lor sunt adesea o sursă de frustrare, și nu una de împlinire.

Aspectul cel mai înnebunitor al acestei enigme este că, atunci când respectăm vechile reguli, ținem noi înșine mâinile care ne trag în jos. Adică sistemul pare croit să ne țină pe linia de plutire și chiar dacă avem 1000 de motive să apăsăm pedala și să ne luăm zborul și să ne croim o cale mai bună, părem să găsim mereu o scuză pentru a justifica blocajul nostru.

Și, după cum bine știm, e extrem de neplăcut.

Nu e de vânzare săptămâna aceasta: Visul American

Conform gândirii convenționale, studiile universitare sunt indispensabile în cultivarea unei gândiri critice, care ne conduce inevitabil spre o carieră plină de sens. Dacă ne gândim mai bine, e limpede că abilitatea de a gândi critic ne conduce într-adevăr pe acest drum. Dar universitatea poate face parte din poveste sau nu. Desigur, experiența universitară ne poate oferi și alte valori decât simpla acumulare de cunoștințe, dar oricum ai privi situația, educația nu e chiar ieftină în zilele noastre, având în vedere că studiile de patru ani în Statele Unite se ridică, în medie, la o sumă compusă din șase cifre și tind să o depășească, deci de două sau de trei ori mai scumpe decât universitățile din Canada. Iar prețurile devin astronomice dacă le comparăm cu universitățile fără plată din Germania, unde americanii curajoși și alți studenți străini au început să se ducă pentru a se bucura de

¹ Slujbe plătite prost. (*n.red.*)

avantajele evidente. Dar pentru cei care optează să rămână în țara lor pentru studii, nu vă fie frică: poți face oricând un împrumut.

Și sunt destule. O, da, destule!

Datoriile colective ale studenților din Statele Unite au crescut în ultimii ani. Studenții aveau de rambursat în 2007 un total de 516 miliarde de dolari. La sfârșitul lui 2015, datoriile lor se dublaseră și nu doar atât, ajungând la 1,2 bilioane de dolari (1 200 000 000 000 de dolari) – adică $1,2 \times 10^{12}$. Este vorba despre o creștere de 130% în aproape 8 ani, una fără precedent. Și, mai rău de atât, salariul real al unui proaspăt absolvent a scăzut. Salariul mediu la nivel național pentru cei care obțin o slujbă este de aproximativ 45 000 de dolari. Însă un absolvent are în general o datorie de 30 000 de dolari în momentul în care își primește diploma. Dacă își continuă studiile, datoria se poate ridica la șase cifre.

Ce se întâmplă atunci când nu găsești un job, dar trebuie să achiți din datorie, având o diplomă extrem de scumpă? Ești ghinionist, iar acum ești afundat în datorii din cauza cardului de credit.

Spre deosebire de datoriile făcute pe cardul de credit, datoriile de studii sunt practic imposibil de anulat prin procedurile legale de faliment care există. E puțin ciudat, nu-i așa?

Adu-ți aminte: pentru consumatori, falimentul este un mod de a evita să avem datorii pe viață din cauza unei decizii neinspirate sau a circumstanțelor nefericite. Oricare dintre noi, indiferent de vârstă, poate solicita în mod legal instanțelor judecătorești să ștergă orice fel de datorie, chiar și cele făcute din lăcomie sau judecată greșită. Datoriile stupide făcute prin cumpărarea unor bunuri de lux, cum ar fi cea șalupă ultrarapidă marca Nautica pe care nu ne-am fi putut-o permite, garanțiile de împrumut prost gândite sau impozitele neplătite etc., pot fi toate anulate prin procedurile de faliment. Și totuși, datoriile de studii rămân aproape imune la acest lucru.

În SUA, tribunalele de falimente sunt mai susceptibile să anuleze o datorie făcută din prostie la jocurile de noroc decât datoria unui student făcută cu bună credință. Are sens acest lucru? Are, însă doar într-un sistem aranjat, menit să profite; ghici despre cine e vorba? Despre oamenii ale căror portofolii de investiții cuprind datoria noastră sub forma unor titluri garantate cu active pentru împrumuturile studențești. Aceasta este lumea în care trăim, fie că îți place, fie că nu.

Absolvenții din ziua de azi sunt prinși într-un sistem care îi obligă să achite datoriile mai mari cu salarii mai mici, făcând în așa fel încât să nu aibă de ales și să-și ia cu chirie visurile, în loc să fie stăpânii propriilor aspirații, într-o încercare disperată de

a se menține pe linia de plutire. Asta înseamnă că acceptă slujbe care nu au sens pentru ei. Antropologul David Graeber, autorul cărții *Debt: The First 5,000 Years*, a rezumat acest lucru foarte bine: dacă există vreun mod în care societatea poate duce la sinucideri în masă, atunci ce mod e mai bun decât acela de a aduna oamenii cei mai tineri, mai energici, mai creativi, mai veseli din societate și de a le pune în spate o datorie de, să zicem, 50 000 de dolari, astfel încât să devină niște sclavi? Așa dispăre muzica. Așa dispăre cultura. Așa dispăre orice lucru nou gata să se ivească. Și, într-un fel, asta s-a întâmplat cu societatea noastră. Suntem o societate care și-a pierdut orice abilitate de a-i integra pe oamenii interesanți, creativi și excentrici.

În cazul în care ești curios să afli, patronii deștepți pot exploata dezavantajul datoriei muncitorilor tineri, știind că noii absolvenți de la drept, de exemplu, au în medie un împrumut mai mare de 84 000 de dolari. Firmele de avocatură se bucură de o influență incredibilă în determinarea salariilor și a orelor de muncă. În cele din urmă, când trebuie să începi să-ți achiți datoriile de studiu, ai nevoie de o slujbă. Și, pentru a ți-o păstra, evită belele, copile.

Datoriile și nemulțumirea rezultate nu sunt doar un fenomen american. În schimb, datoria este o realitate universală, care prin natura ei e o sabie cu două tăișuri. Pe de o parte, împrumutul ne oferă accesul la educație și e indispensabil finanțării noastre în vremuri grele și a menținerii pe linia de plutire a bugetului și a afacerilor noastre, inclusiv cele ale autorilor acestei cărți. Pe de altă parte, dacă nu e gerată sau înțeleasă cum trebuie, datoria poate deveni un instrument perfid, care duce la consecințe teribile. Așa că fiți atenți când faceți un împrumut: fiți prudenți și fiți recunoscători dacă totul se termină cu bine.

E interesant de văzut cum frații noștri australieni au o datorie domestică – ipotecă, împrumuturi personale, carduri de credit – mai mare decât în orice altă țară, ajungând la mai mult de 130% din PIB. În mod paradoxal, prietenii noștri australieni sunt unii dintre oamenii cei mai fericiți de pe planetă.

Lipsa banilor ne obligă adesea să ne gândim la schimbări importante în viață care nu pot fi făcute cu ușurință. Mai există alte forțe decât banii, cum ar fi iubirea pentru familia noastră și dorința de libertate care ne împing să ne eliberăm de rutina care nu ne împlinește și să căutăm oportunități.

Salută-l pe micul meu prieten: libertatea

În Cuba zilelor de azi, practic nu există nici împrumuturi și nici întreprinderi libere. Lipsa instituționalizată de alegere a consumatorului, oportunitățile practic

inexistente de mobilitate socială și absența recompenselor într-un sistem de muncă organizat de mai marii sistemului socialist antic și subfinanțat creează multă frustrare și suferință.

Schimbările sociale sunt într-o desfășurare lentă, însă se resimte pe străzi o adiere de optimism și ruptură – o simțim cu toții – care semnaleză o transformare importantă în viitorul nu prea îndepărtat. Jonas și soția sa, Laura, erau încântați să trăiască acest lucru pe pielea lor într-o vizită recentă, uitându-se mai de aproape la oamenii care încep să viseze și să acționeze, la cei care-și iau avânt pentru a schimba economia și a duce o viață cum vor ei.

„*Treinta dolares.*”

Traversând Malecon-ul spre Old Havana, șoferul lor, haide să-l numim Ernesto, le-a spus povestea lui. „Am urmat cursuri pentru a deveni inginer electrician la cea mai de vârf facultate din Cuba. Echivalentul unui masterat în Statele Unite”, a spus Ernesto. „Și, în schimbul educației mele, știți ce primesc? Treizeci de dolari pe lună din partea guvernului.”

Ernesto și soția sa, Luci, o infirmieră, sunt mândrii părinți a doi copii mici. Împreună, câștigă aproape 40 de dolari pe lună, care abia le ajung pentru lapte, carne, săpun, haine și alte lucruri de bază care nu sunt prevăzute în porția lor, și anume câteva produse garantate lunar de către guvern tuturor cubanezilor.

Ernesto a visat de mult să aibă propria lui afacere, să creeze sisteme electrice eco-energetice. Însă a avea o afacere privată este un lucru inutil din moment ce birocrăția guvernului îți dictează fiecare mișcare și îți confiscă fiecare dolar pe care l-ai putea câștiga.

După câțiva ani de viață de cuplu, Ernesto a fost pus în fața unei alegeri cruciale: putea să respecte regulile – cu alte cuvinte, să se prezinte la muncă, să fie un susținător fidel al revoluției cubaneze și să tacă din gură – sau putea să ignore regulile și să-și urmeze visul de a avea propria afacere. A doua alegere trebuia să iasă din câmpul vizual al guvernului cubanez, întrucât putea fi condamnat la 10 ani de închisoare dacă ar fi fost prins. Să rămână pe același fâgaș sau să conteste sistemul în vigoare pentru a aduce din ce în ce mai mulți bani, mai mult sens și mai mult elan familiei sale.

Riscul extrem se lovește de logică. Și conduce la întrebări existențiale profunde de tipul: *Ce se află de partea cealaltă – închisoarea sau jaful? Cât de mult sunt dispus să mă sacrific pentru a avea grijă de familia mea?* În fața aceleiași enigme, ce ai face? Ai accepta și te-ai conforma limitărilor unui sistem corupt sau ai găsi un mod de a-ți urma visul și de a crea mai multă libertate, în ciuda riscului?

Ernesto a optat pentru varianta a doua. Să rămână pe același făgaș și să lucreze în limitele sistemului nu mai era o alegere, dacă își dorea libertatea și opțiuni semnificative pentru familia sa. A început să improvizeze, să plănuiască plin de încredere cum să facă afaceri cu străinii pe care îi știa, care îi erau simpatici și în care putea avea încredere. Voia să-și ofere serviciile subapreciate, subevaluate și neautorizate de inginerie și să lucreze la construirea, renovarea și la cablarea sistemelor electrice, la conceperea spațiilor, la interpretariat și la nevoie, să fie un reparator de teren.

Își făcu o listă: îi știa pe oamenii de afaceri brazilieni, Paolo și Luca, pentru care făcuse interpretariat cu câteva luni în urmă. Și pe diplomatul acela francez, Claude, care era interesat de renovarea unui mic hotel într-un cartier internațional de la periferia Havanei. Mai erau și alții, printre care grupul de americani care voiau tururi private. Făcând cercetări, Ernesto se regăsi în fața oportunității de a face mai mulți bani decât a avut vreodată.

Și astfel, Ernesto și-a accelerat succesul. A dobândit energia necesară obținând primul său contract, când s-a ocupat de instalația electrică a unui birou pentru brazilieni. A arătat de ce era capabil când a obținut piese și echipamente de cablare practic imposibil de găsit dând la schimb lapte și piese de mașină. Când a făcut mai mulți bani, a adunat câțiva oameni de încredere, care voiau, ca și el, să ajungă mai sus. Au renovat în echipă o clădire care stătea să cadă la marginea Havanei suburbane, transformând-o într-un minunat *boutique* hotel. Au devenit prieteni. Iar buzele le-au fost pecetluite.

Deși se îmbogățise, Ernesto era măcinat de un alt stres. Începu să se întrebe dacă nu cumva cineva din jurul său era informator. Oare Camilo, insuportabila sa rudă prin alianță de la etaj, l-ar da pe mâinile poliției? Sau inspectorii care fac verificări în clădirea renovată ar începe să pună întrebări? Iar apoi, mai exista și riscul unui pas greșit făcut de clienții care plăteau la negru, lucru indispensabil în sectorul de muncă informal din Cuba. Nu poți decât să-ți imaginezi cât de mult l-a afectat acest stres din punct de vedere psihic (ca să nu mai vorbim despre părul său). Dar a perseverat.

Țelul final al lui Ernesto era să se elibereze, împreună cu familia sa. Și dacă era vorba despre încălcarea regulilor și folosirea unor tactici de diversiune bine gândite, atunci merita efortul.

În ziua în care Ernesto a renunțat la afacerea sa neautorizată de gestiune a contractelor, el, Luci și copiii lor aveau un *costal de dinero* (sac de bani), de 100 de ori mai mare decât cei 40 de dolari pe lună din care trăiau.

Au pus deoparte destui bani – i-au pus literalmente într-o groapă în grădină – astfel încât să-și poată permite să cumpere lapte, carne și alte lucruri de bază. În cele din urmă, le rămâneau suficienți bani pentru a-i investi într-o decapotabilă veche Chevy, pentru care au plătit suma inimaginabilă de 11 000 de dolari – bani gheață! Nu uitați, majoritatea cubanezilor câștigă 300 de dolari pe an. Iar astăzi, acel Bel Air din 1954 servește drept taxi, iar Ernesto probabil că-și ia avânt în acest moment, traversând Avenida Paseo spre Plaza de la Revolución și alte destinații, cu un zâmbet în care se reflectă mândria, știind că a făcut alegerea înțeleaptă de a se opune regulilor și de a schimba jocul pentru a putea fi stăpânul propriilor visuri.

Chiar și în situațiile cele mai extreme, când suntem copleșiți de frică și îndoială, trebuie să urmăm un drum ascendent. Dacă nu se află sub un regim comunist dus la extrem sau în pericol în închisoare, Generația Avântului devine mai puternică acționând. Trebuie să credem că merită să riscăm pentru a obține recompensa și a găsi curajul de a ne pune în mișcare. Ne datorăm acest lucru, trebuie să recâștigăm controlul asupra vieții noastre într-un sistem care merge prost. Trebuie să facem alegeri care ne permit să ne mișcăm liberi și să avansăm. Trebuie să mergem în direcția viselor noastre, și, pe măsură ce căutăm rezultate mai bune, ne vom alege propria aventură. Într-un cuvânt, trebuie să ne luăm avânt!

Când ești stăpânul visurilor tale, te înalți neîncetat

Trăim niște timpuri în care oamenii cumpără și dețin mai multe lucruri decât s-a întâmplat vreodată în istorie. Avem mai multe mașini și mai multe smartphone-uri; avem monede bitcoin; avem mai multe brizbizuri și mai multe haine decât am putea purta vreodată, mai multe jucării din plastic cu care copiii noștri nici nu au timp să se joace, și mai multe bunuri materiale mai mult imateriale decât am putea concepe.

Spre deosebire de grămezile de jucării abandonate în multe din casele din America (cu siguranță în casa lui Patrick), care se devalorizează și ajung în cele din urmă la gunoi, visurile pot doar deveni mai valoroase. Ne hrănesc sufletul. Ne arată în ce direcție să o luăm. Poate că ne umplem zilele jucând un joc nesemnificativ, adunând lucruri materiale. Jocul adevărat este acela de a ajunge să fim stăpânii năzuințelor noastre. Așa că e absurd să avem ca prioritate un aparat nou, o mașină grozavă, sau o jucărie la modă, în loc să avem acele lucruri care ne fac să ne simțim implicați și plini de viață.

Visul tău e să alergi după ceva ce poate fi al tău? Poate fi visul tău, dacă așa vrei. Visul nu trebuie să fie extrem de complicat. E un vis personal, subiectiv la care aspiři. Pentru Ernesto, visul însemna respect de sine, alegere, mobilitate și abilitatea de a-și susține familia mai bine decât o permitea guvernul. Poate că pentru tine visul înseamnă să te trezești dimineața și să faci acele lucruri care te fac să te simți plin de viață, o vocație pe care *trebuie* să o urmezi. Poate că înseamnă pur și simplu să poți lucra la distanță și să-ți alegi orele de lucru în funcție de programul tău obișnuit. Poate că înseamnă să poți publica o carte sau să-ți creezi propria linie de îmbrăcăminte sau să începi o nouă carieră într-un domeniu care te-a atras întotdeauna. Poate că înseamnă să câștigi și să donezi mai mulți bani decât Bill și Melinda Gates pentru servicii mai bune de sănătate, combaterea foametei, educația copiilor sau pentru orice alt lucru la care ții foarte mult. Poate că nu alergi după un vis în momentul de față, dar suntem aici pentru a te ajuta să schimbi acest lucru.

Alege pentru tine sau vor face alții acest lucru în locul tău

Departate de a fi o realitate universală, liberul arbitru și alegerea sunt principiile de bază ale Visului American. În fiecare zi, milioane de oameni se trezesc și aleg între McDonald's sau Dunkin' Donuts, *The Real Housewives of Wherever* sau *Keeping Up with the Kardashians*¹. Aceste „alegeri” ne lasă impresia liberului arbitru, sentimentul că deținem un minim de control asupra vieții noastre. Însă acestea sunt menite să ne distragă atenția de la alte lucruri. Ne satisfac nevoia de confort imediat, dar rămân lucruri banale, dacă ne gândim mai bine; în cel mai bun caz, ne distrag temporar atenția de la adevăratul țel, acela de a fi stăpânii visurilor noastre.

Când vine vorba de alegeri importante în viață, *adevăratele* alegeri – o carieră care ne sufocă sau una care ne împlinește, o relație care ne sufocă sau una care ne permite să ne dezvoltăm – cei mai mulți dintre noi alegem să nu facem o alegere. Amânăm sau optăm pentru calea care opune mai puțină rezistență; alegem calea ușoară sau facem alegerea care *pare* să fie sigură. În schimbul acesteia, ne „închiriem” visurile.

Închirierea visurilor înseamnă să acceptăm alternativele disponibile momentan fără a comenta, să nu ne opunem sistemului și să nu ne oprim niciodată să ne gândim ce anume ar putea fi cu adevărat cel mai bun lucru pentru noi. Pentru că dacă ascuți vocea care-ți șoptește înăuntrul tău că poți ajunge să ai „mai mult”,

¹ Reality-show-uri americane.(n.red.)

vei ajunge să fii îngrijorat și bulversat. Nu, nu, nu – cel mai bine e să rămâi pe poteca marcată și să accepți că viața ta e frumoasă așa cum e. Dar cât de frumoasă ar putea fi viața noastră dacă nu ne-am opri niciodată să ne gândim la ce ne-ar putea împlini cu adevărat?

Când ești stăpânul visurilor tale, te simți altfel, poate chiar ciudat. Acest lucru presupune să duci o viață dinamică, să iei alegerile cele mai bune, chiar și când sunt cruciale; să nu-ți fie frică de consecințe; să-ți corectezi pe parcurs itinerariul. Înseamnă să acționezi și să-ți asumi destinul.

Închirierea visurilor se manifestă în vorbele pe care le auzim, și anume că ar trebui să fim recunoscători pentru un salariu de mizerie pe care îl câștigăm pentru că nu ne-ar angaja altcineva altundeva „dată fiind situația economică din ziua de azi”. Sau când persoana care se ocupă de recrutări ne duce cu bună știință pe o cale greșită, încercând să ne convingă să mergem la un interviu pentru un post de debutant, deși avem calificări superioare acestuia, într-o „companie mare în care poți avansa”.

Ne închiriem visurile când acceptăm opțiunile în aparență limitate oferite de patronii societății, pentru modul în care trăim, muncim și ne jucăm. Poți recunoaște un asemenea patron când te simți obligat să alegi dintr-un set incomplet și fals de opțiuni. Indiferent de alegere, tu pierzi, iar ei câștigă. Câștigă pentru că te-au îndrumat pe o cale convențională de-a lungul căreia profită de acceptarea tacită a alegerilor pe care le ai la îndemână.

E ca și cum am căuta o casă și intrăm într-un showroom unde ni se spune că putem alege *doar* între trei planuri ale casei. Desigur, toate cele trei case sunt amenajate confortabil și gata de locuit, prezintă o varietate de culori, dar, fiind chiriași, nu avem dreptul să decorăm, sau măcar să renovăm în funcție de nevoile și identitatea noastră. Visul închiriat ajunge să ne dicteze cum să trăim, cum să gândim și cum să vedem lumea. Suntem definiți prin termenii și limitările altcuiva, adesea în detrimentul nostru.

De fiecare dată când nu te ridici împotriva patronilor societății, pierzi teren. De fiecare dată când valorifici sistemul, groapa în care te afli devine și mai profundă și te îndepărtezi și mai mult de visul tău. La fel ca dobânda pentru cardul de credit, dobânda spirituală crește cu fiecare zi.

Ar trebui să aspiri constant la găsirea casei tale de vis. Mai *există* și alte planuri – și pot fi ale tale. Spre deosebire de chirie, îți vei asuma o responsabilitate mai mare și vei avea un capital în loc să mărești capitalul patronului tău.

Reține că *proprietatea* înseamnă că tu, adică tu însuși, exerciți controlul asupra alegerilor de zi cu zi. Nu permiți să fii controlat de un partener de cuplu autoritar sau de un șef, părinte, profesor care îți dictează ce poți și ce nu poți să faci. Un vis închiriat, pe de altă parte, plasează alegerea și controlul – financiar, emoțional și altul – în mâinile altcuiva. E demoralizant.

Atunci când ești stăpânul visurilor tale, le construiești în funcție de personalitatea și nevoile tale. Acum, casa ta – visul tău – se poate dezvolta și *evolua așa cum faci și tu*.

la-ți avânt pentru visurile tale

Nu e de ajuns să ai pur și simplu un vis, trebuie să-l urmezi în mod activ. Cei mai mulți oameni care vorbesc întruna despre visurile lor, dar nu fac nimic în acest sens, aleg de fapt să nu facă o alegere și ajung să ducă o viață pe care nu o recunosc. Se întrebă de ce se simt atât de învinși, demoralizați, dar în sinea lor știu că au o altă alegere.

Adevărul este că, pe termen lung, ai doar o opțiune bună: să fii stăpânul visurilor tale. Dacă refuzi acest lucru, devii un chiriaș în visul altcuiva. Visul lor devine realitatea ta. Cum te simți? Și imaginează-ți la ce visează șeful tău, Bill Lumbergh (*Mmmmmmm... da*) în timp ce-ți ia capsatorul roșu și te trimite din nou la subsol¹.

Cineva ar putea întreba dacă e posibil să închiriem și să fim stăpâni în același timp. Nu. Fie ești stăpân, fie chiriaș. Închirierea poate fi necesară, dar trebuie să rămână temporară. Dacă-ți închiriezi visurile, nu construiești nimic pentru tine însuși. Așa că trebuie să te gândești la o strategie de ieșire care implică mai multe oportunități de a fi stăpânul propriilor visuri. Și de aceea citești această carte.

VS, visurile în supradoze

Cu câțiva ani înainte de a deveni celebra „Queen of Prime Time” (și cu mult timp înainte ca toate femeile, de la sora ta la pisica ta, să se îndrăgostească nebunește de tăntălăul devenit McDreamy, Patrick Dempsey), Shonda Rhimes, creatoarea serialelor televizate *Grey's Anatomy* și *Scandal*, a descoperit că visurile nu au împins-o înainte, ci au tras-o înapoi.

Rhimes a povestit acest lucru în timpul unui discurs de deschidere la Dartmouth College. „Am trăit într-o lume ireală”, a amintit ea. „Am visat și am tot visat.

¹ Personaj fictiv, caricatură a managementului corporatist. (*n. red.*)

Și în timp ce visam, locuiam în subsolul surorii mele. Visătorii ajung adesea să locuiască în subsolul rudelor, ca să știi”.

Prea multă visare duce la prea puțină acțiune. Cu reverii, visuri, carnete de visuri, plase de visuri, slujbe de vis, întâlniri de vis, ajungem într-o stare catatonică de supra-visare. Visăm atât de mult încât nu ajungem niciodată să ne deplasăm un centimetru de la gândul optimist la concretizarea completă.

Oricine, chiar și cel mai bun prieten al tău, Grivei cățelul, poate visa.

Nu asta e problema.

Rhimes a subliniat că acțiunea și nu visarea te va conduce spre împlinire. „Lasă visul și fii om de acțiune, nu visător. Poate că știi exact ce visezi să devii sau poate că nu ai nici cea mai vagă idee despre pasiunea ta. Adevărul este că nu contează. Nu ai nevoie să știi. Trebuie doar să mergi înainte.”

Un sfat înțelept și la fel de important e să știi că a fi stăpânul visurilor tale înseamnă să treci dincolo de simpla visare. În cazul în care ești confuz, iată o regulă simplă: *Visul* este minunat. *Visarea* nu este la fel de minunată.

Țelul e să fii stăpânul visurilor tale. Nu să visezi.

Harta comorii vieții tale, oportunitățile ascunse pe care le ai în față, iau formă de îndată ce renunțăm la VS (visurile în supradoze) și începem să fim SV (stăpânii visurilor). Acest lucru se întâmplă când ne angajăm conștient să renunțăm la visurile în supradoze și trecem la concretizarea lor. Atunci se îndeplinesc visurile. Această deosebire profundă și totuși subtilă ne conduce la o concluzie acceptabilă, la alegerea care contează cel mai mult: *Trebuie să ne luăm avânt.*

Nimeni nu-ți spune acest lucru. Secretul de a merge înainte se bazează pe ajustări realizabile și nu pe deplasări tectonice. Nu e nevoie nici de pastila albastră sau roșie. Iar partea cea mai bună e că îți poți alege propria aventură. Începe de îndată ce vrei și, cu condiția de a fi în viață, nu e niciodată prea târziu să o iei de la capăt.

Dacă ești gata să o iei de la început, accesează hustlegeneration.com pentru instrumente gratuite, resurse și multe altele.